

Informatie bij een

*ongeplande
zwangerschap*

Je bent bij je arts geweest in verband met je zwangerschap. Deze zwangerschap was niet jouw bedoeling en je overweegt een abortus. Als je ongepland zwanger bent, bevind je je vaak in een moeilijke situatie. Dit had je nooit gewild.

Informatie bij een ongeplande zwangerschap

Jouw reden waarom je een abortus overweegt is natuurlijk heel persoonlijk. Laat de beslissing altijd jouw beslissing zijn en laat het geen beslissing zijn die je onder druk van je partner of (schoon)ouders maakt. De kans op emotionele problemen na een abortus is groter wanneer je onder druk van derden besluit tot een abortus. Dit is gebleken in zowel een Belgisch als in een Nederlands onderzoek.

Het komt voor dat de vrouw het kind wil houden maar de partner niet. Zij denkt dan de relatie “te kunnen redden” door abortus te laten doen. Dit blijkt dan achteraf dikwijls op een teleurstelling uit te lopen. Een kwart tot een derde van de relaties komt na de abortus tot een breuk.

Het is erg belangrijk dat je praat over je ongeplande zwangerschap. Ook hier bestaat verband met problemen achteraf. Als je over de zwangerschap kunt praten, levert dit je uiteindelijk minder problemen op. Zoek bijvoorbeeld hulp bij iemand die je vertrouwt of een hulpverleningsorganisatie zoals Schreeuw om Leven Hulpverlening. Je hebt er recht op dat je je problemen kunt delen. Het gaat om jou zelf en je ongeborn kind.

Enkele argumenten om het kind geboren te laten worden

- Je hoeft geen beslissing te nemen om het leven van je kindje te beëindigen.
- Je geeft leven dat bij jou ontstaan is.
- Er is iemand voor wie je kunt zorgen, die je kunt koesteren en beschermen.
- Het is altijd mogelijk om met onverwachte situaties in je leven om te gaan ook al kan het zwaar zijn.
- Het aanvaarden van onverwachte situaties in het leven maakt je sterk en flexibel. Wel zul je je leven opnieuw moeten organiseren, waarbij in veel gevallen hulp te krijgen is.
- Je leven is niet voorbij! Een baby kan je leven rijker maken. Het is het waard andere doelstellingen

daarvoor uit te stellen.

- Meestal kun je een eventuele studie of carrière later weer oppakken.
- Problemen waar je nu tegenop ziet, blijken in de meeste gevallen opgelost te kunnen worden.
- Er zijn vele mogelijkheden tot hulp en ondersteuning in je situatie.

Bovendien bestaat in Nederland de wettelijke mogelijkheid tot adoptie, ook bij ongewenste zwangerschap.

Enkele voordelen van adoptie zijn

- Je beëindigt geen leven.
- Je kunt na de bevalling je “oude” leven weer oppakken, alhoewel goede begeleiding wel belangrijk kan zijn.
- Je hebt minder schuldgevoelens maar juist een gevoel van trots.
- Je biedt je kindje een gezinssituatie. Daarbij zijn een vader en een moeder betrokken voor wie het kindje zeer gewenst is!
- Je kunt je persoonlijke wensen voor eventuele adoptieouders bekend maken.

Na een abortus

- Na een abortus ben je niet meer zwanger. De zwangerschap is afgebroken.
- Direct na de abortus ervaren de meeste vrouwen een gevoel van opluchting. Het lijkt of ze weer verder kunnen gaan met hun leven. Géén zwangerschap van negen maanden, géén bevalling en géén kraamtijd.

Mogelijke gevolgen van een abortus (emotioneel)

Pas de laatste tijd wordt meer bekend dat de afbreking van de zwangerschap meer problemen kan veroorzaken dan eerst werd aangenomen. Zo komt steeds meer naar buiten dat vrouwen soms jarenlang met de gevolgen van hun onverwerkte abortus rondlopen. Recent onderzoek bevestigt dit. Het is daarom belangrijk dat je goed op de hoogte bent van de mogelijke gevolgen van een abortus.

De volgende verschijnselen kunnen zich voordoen na een abortus:

boosheid - angst - bitterheid - hopeloosheid - spijt - schuldgevoelens - verdriet - depressie - dromen en nachtmerries over de baby - geen zelfvertrouwen - wens om een nieuwe baby te krijgen ter vervanging - problemen met seksualiteit - gevoelens van minderwaardigheid - zelfmoordgevoelens - huilbuien - gebroken relaties - mishandeling - het mijden van baby's en kleine kinderen - gedrag van zelfdestructie - afhankelijkheid van drugs en alcohol.

- Abortus is een tegennatuurlijke ingreep. Het lichaam was ingesteld om een kindje in zich te laten groeien en dat proces wordt afgebroken. De hormonale werking wordt verstoord.
- Niet meer zwanger zijn, betekent niet dat de zwangerschap er nooit is geweest. Veel vrouwen worstelen na enige tijd met emotionele gevoelens die ze niet hadden verwacht. Voor de één komen deze gevoelens al vrij snel (bijvoorbeeld omstreeks de uitgerekende datum) en voor de ander pas veel later (bijvoorbeeld wanneer ze een wel gewenst kindje krijgt, een echo ziet, boeken leest over de ontwikkeling van de baby, wanneer een vriendin een baby krijgt, enz.).
- De vrouw heeft een groot verlies geleden en kan dit vaak niet verwerken als een verlies. Pas als de vrouw echt weet wat er gebeurd is, kan worden gewerkt aan verwerking en genezing.

Mogelijke gevolgen van de abortus (lichamelijk)

In sommige gevallen kunnen ook medische complicaties optreden die kunnen leiden tot onvruchtbaarheid en miskramen; bijvoorbeeld door onbehandelde infecties. Ook kan men veel bloed verliezen, en kan de baarmoederhals beschadigd worden. Soms prikt de abortustang per ongeluk door de baarmoederwand heen (perforatie van de baarmoeder), waarbij ook andere organen beschadigd kunnen worden.

Abortustechnieken

Als een abortus wordt overwogen dan is het noodzakelijk de informatie te hebben over de verschillende abortustechnieken.

Welke techniek gebruikt wordt, hangt af van het aantal weken van de zwangerschap. Het is belangrijk om altijd eerst een echo te laten maken.

Overtijdbehandeling (12 tot 16 dagen overtijd)

Het verschil tussen een overtijdbehandeling en een gewone abortus tot 13 weken is de procedure. Een verwijfsbrief van een arts is niet nodig. Er geldt ook geen bedenktijd van vijf dagen. De behandeling geschiedt ook door middel van een zuigcurettege. Technisch gezien is de ingreep iets moeilijker doordat de kleine vrucht voor de arts moeilijk zichtbaar is.

Abortuspil

Een abortus met behulp van een abortuspil lijkt makkelijker en minder ingrijpend dan een abortus door middel van een operatieve ingreep, maar in werkelijkheid kan dat erg tegenvallen. Zo moet je bijvoorbeeld

drie keer komen.

De abortuspil zorgt ervoor dat de baarmoeder het embryo (het kindje) afstoot. Dat gaat gepaard met een bloeding. Deze bloeding kan hevig zijn. De pil (Mifepristone) is alleen geschikt voor vrouwen die maximaal zeven weken zwanger zijn (gerekend vanaf de eerste dag van de laatste menstruatie) en mag alleen worden voorgeschreven in abortusklinieken of ziekenhuizen, die een vergunning hebben voor het afbreken van zwangerschappen. De pil moet worden ingenomen onder toezicht van een arts. Die moet de vrouw in ieder geval de eerste drie uur in de gaten houden.

Vrouwen die voor de pil kiezen in plaats van de medische ingreep, moeten er dus rekening mee houden dat zij langer in de kliniek moeten blijven. Ook mogen vrouwen gedurende de eerste dagen van de behandeling niet alleen zijn.

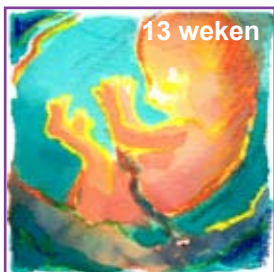
De dosering bestaat uit de eerste keer drie tabletten die het embryo in de baarmoeder doen afsterven. Na 48 uur moet je terugkomen en krijg je een ander middel, Prostaglandine. Dit middel doet de baarmoeder samentrekken, waardoor het embryo naar buiten komt. De vrouw moet 4-6 uur in de kliniek blijven voor observatie. Na 10-12 dagen moet zij dan nog een keer komen voor de nacontrole.

De pil faalt in 3-6% van de gevallen. In dat geval is de vruchtbeschadiging groot en moet alsnog een operatieve ingreep plaatsvinden.

De belangrijke bijverschijnselen zijn: overmatig bloedverlies, misselijkheid, braken en diarree.

Zuigcurettage tot 13 weken zwangerschap *(11 weken na de conceptie)*

Tot 13 weken wordt de abortus uitgevoerd door middel van een zuigcurettage. Voor deze ingreep lig je op je rug met je benen uit elkaar in steunen. Met een speculum wordt de vagina geopend, waardoor de baarmoedermond zicht-

baar wordt. De behandeling gebeurt onder plaatselijke verdoving door middel van prikken rond de baarmoedermond en directe omgeving.

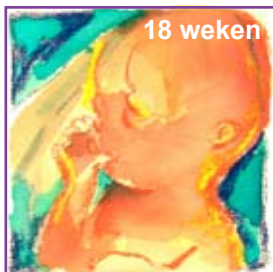
Met gebruik van steeds dikkere staafjes wordt de baarmoedermond opgerekt totdat de opening groot genoeg is voor de slang van de vacuümpomp waarmee de baarmoeder wordt leeggezogen. Als de vacuümpomp wordt aangezet, voel je de sterke zuigkracht waardoor de placenta en de foetus in kleine stukjes worden getrokken, zodat ze uit de baarmoeder kunnen worden weggezogen. Dit duurt een paar minuten en veroorzaakt krampen, vergelijkbaar met flinke menstruatiepijn.

Na de ingreep rust de vrouw een poosje uit in een aparte kamer. Na enige tijd controleert de verpleegkundige het bloedverlies. Als dit in orde is en de vrouw zich goed voelt, mag ze naar huis.

Een aantal klinieken biedt de mogelijkheid tot algehele narcose. De vrouw die kiest voor een behandeling onder narcose, voelt niets van de ingreep. Ze moet naderhand wel langer ter observatie in de kliniek blijven, ongeveer 1 tot 1 1/2 uur.

Om infectie te voorkomen mag de vrouw enkele weken niet in bad, niet zwemmen, geen tampons gebruiken en geen seksueel verkeer hebben.

Complicaties kunnen zijn: bloedingen, teveel oprekken van de baarmoedermond, infecties.

Late abortus (van 13 weken tot 24 weken zwangerschap)

Een zuigcurettage alleen is nu niet meer voldoende. Het kraakbeen van onder andere het hoofdje is gehard tot bot. Tot 24 weken wordt zuigcurettage gecombineerd met het gebruik van een abortustang. Dit gebeurt onder plaatselijke verdoving of als de zwangerschap verder is dan 18 weken onder algehele narcose.

Het kindje wordt in de baarmoeder in stukjes gesneden, waarna deze via zuigbuizen naar buiten worden gebracht.

Bij zwangerschappen van 18 tot en met 24 weken wordt ook wel Prostaglandine of Cytotec toegediend. Hierdoor wordt de baarmoedermond soepel zodat deze makkelijker geopend kan worden. Bij vrouwen die al kinderen gehad hebben, is dit meestal niet nodig. Hoe lang je last hebt van deze behandeling is vooral afhankelijk van het type verdoving. Behandelingen zijn over het algemeen poliklinisch. Een overnachting kan nodig zijn bij een abortus vanaf 18 weken.

De kans op complicaties neemt bij een late abortus iets toe. Er kunnen bloedingen optreden, en beschadigingen aan de baarmoeder (doorprikken) en de baarmoedermond. Infecties kunnen voorkomen. In sommige gevallen is bij complicaties verdere behandeling in een ziekenhuis nodig.

Met de klinieken is een Gentleman's Agreement gesloten, waardoor de grens van toestaan van een abortus tot 22 weken is verlaagd.

Nacontrole

De nacontrole vindt ongeveer drie weken na de abortus plaats, meestal door de huisarts of gynaecoloog maar men kan hiervoor ook terecht in de abortuskliniek.

Literatuur

- “Abortus voorgoed voorbij?”, cRZ, Leuven 2003.
- “Psychosociale gevolgen van abortus” Een overzicht van de literatuur, StiSANonderzoek 2003.
- “Nooit meer hetzelfde, leven na een abortus” Stichting Schreeuw om Leven, Hilversum, 2003.
- “Psychische postabortus problematiek, literatuurstudie met een onderzoek onder huisartsen en een handreiking”, Lindeboom Instituut, Ede (verschijnt eind 2005).

Uitgegeven door

Stichting Schreeuw om Leven

Ruitersweg 35-37

1211 KT Hilversum

tel. 035-624 43 52

e-mail: info@schreeuwomleven.nl

internet: www.schreeuwomleven.nl

Schreeuw om Leven Hulpverlening

Bij zwangerschap en na een abortus

tel. 035-621 42 05

e-mail: erishulp@hotmail.com

internet: www.schreeuwomleven.nl